

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

(практикум)

(назва навчальної дисципліни)

підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни професійної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Штулер І.Ю
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фінансів, обліку та
фундаментальних економічних дисциплін
протокол № 1
від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

Сугак Т.М.
(прізвище, ініціали)

Розробник: Чередніченко Юрій Васильович, кандидат економічних наук, доцент,
кафедра фінансів, обліку та фундаментальних економічних дисциплін.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська.

Статус дисципліни: обов'язкова.

Передумови вивчення навчальної дисципліни: оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями з таких дисциплін як: «Фінансовий аналіз», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Фінанси підприємств» та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз: практикум» є система фінансово-економічних відносин, які виникають в процесі виробничої та фінансово-господарської діяльності підприємства.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120** годин, **4** кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз: практикум» є набуття практичних навичок проведення фінансового аналізу діяльності підприємств, робити обґрунтовані висновки, визначати напрями поліпшення їхнього фінансового стану та фінансових результатів.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз: практикум» є вивчення організаційних форм фінансового аналізу і використання його інформації в управлінні підприємствами; методики та організації внутрішнього і зовнішнього фінансового аналізу платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості, грошових коштів та їх потоків, ефективності використання капіталу підприємства.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Фінансовий аналіз: практикум» забезпечує набуття здобувачами освіти таких **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Спеціальні (фахові) компетенції:

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз: практикум» здобувач вищої освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

ПРН 4. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН 8. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПРН 10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПРН 11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРН 12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПРН 13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	сем	пз	лаб	с.р.		л	сем	пз	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Теоретико-практичні основи фінансового аналізу												
Тема 1. Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління.	8	1	-	1	-	6	11	1	-	-	-	10
Тема 2. Методичний інструментарій фінансового аналізу.	8	1	-	1	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Види фінансового аналізу.	10	2	-	2	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 4. Інформаційна база фінансового аналізу.	10	2	-	2	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 5. Аналіз кількісних параметрів фінансового аналізу.	12	2	-	2	-	8	12	1	-	1	-	10
Тема 6. Аналіз якісних параметрів фінансового аналізу.	12	2	-	2	-	8	12	1	-	1	-	10
Разом за змістовим модулем 1	60	10	-	10	-	40	65	3	-	2	-	60
Змістовий модуль 2.												
Аналіз та оцінка діяльності суб'єкта господарювання												
Тема 7. Аналіз грошових потоків підприємства.	12	2	-	2	-	8	11	-	-	1	-	10
Тема 8. Аналіз фінансових результатів діяльності суб'єкта ринкової економіки.	12	2	-	2	-	8	11	-	-	1	-	10
Тема 9. Аналіз інвестиційної діяльності.	12	2	-	2	-	8	11	1	-	-	-	10
Тема 10. Аналітичне забезпечення антикризового менеджменту.	12	2	-	2	-	8	11	1	-	-	-	10
Тема 11. Аналіз ділової та ринкової активності.	12	2	-	2	-	8	11	1	-	-	-	10
Разом за змістовим модулем 2	60	10	-	10	-	40	55	3	-	2	-	50
Усього годин	120	20	-	20	-	80	120	6	-	4	-	110

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ

ТЕМА 1. МІСЦЕ І РОЛЬ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ

Завдання 1. За даними фінансової звітності перевірте відповідність співвідношення показників підприємства «золотому правилу економіки підприємства». Зробіть висновки.

Завдання 2. За даними фінансової звітності обчислити показники використання трудових ресурсів і фонду оплати праці за два періоди, розрахувати відхилення у розрізі показників. Зробити висновки за результатами аналізу.

Матеріали звітності для здійснення розрахунків додаються.

ТЕМА 2. МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ.

Завдання 1. За даними фінансової звітності проаналізувати формування прибутку від реалізації продукції підприємства, визначити питому вагу складових частин та їх динаміку.

Завдання 2. За даними фінансової звітності провести факторний аналіз прибутку від реалізації продукції.

Матеріали звітності для здійснення розрахунків додаються.

ТЕМА 3. ВИДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ.

Завдання 1. Провести факторний аналіз рентабельності виробництва за допомогою методичного прийому ланцюгові підстановки.

Завдання 2. За даними фінансової звітності підприємства проаналізувати його стан за системою показників „Дюпон”. Провести факторний аналіз показників рентабельності власного капіталу і активів.

Матеріали звітності для здійснення розрахунків додаються.

ТЕМА 4. ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ.

Завдання 1. За даними фінансової звітності проаналізувати рентабельність капіталу підприємства.

Завдання 2. За даними фінансової звітності обчислити виробничий, фінансовий та виробничо-фінансовий леверидж.

Матеріали звітності для здійснення розрахунків додаються.

ТЕМА 5. АНАЛІЗ КІЛЬКІСНИХ ПАРАМЕТРІВ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ.

Завдання 1. За наведеними даними провести факторний аналіз зміни прибутку під впливом змін окремих факторів, зокрема, кількості виготовленої продукції; цін на одиницю продукції; змінних і постійних витрат.

Завдання 2. За наведеними даними розрахувати точку беззбитковості, очікуваний прибуток підприємства за умови, що обсяг реалізації доведуть до рівня 600 одиниць. Визначити обсяг реалізації, що необхідний, якщо підприємство ставить за мету отримати прибуток в сумі 70 тис.грн.

Завдання 3. За даними фінансової звітності обчислити показники руху робочої сили на підприємстві, їх динаміку, зробіть висновки.

Матеріали звітності для здійснення розрахунків додаються.

ТЕМА 6. АНАЛІЗ ЯКІСНИХ ПАРАМЕТРІВ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ.

Завдання 1. Проаналізуйте показники рентабельності підприємства, їх динаміку. Зробіть висновки за результатами аналізу.

Завдання 2. За наведеними даними провести факторний аналіз зміни рентабельності продаж підприємства.

Завдання 3. За даними фінансової звітності провести аналіз рентабельності робочої сили. Виявити загальну зміну рентабельності робочої сили, в тому числі під впливом змін: - рентабельності реалізованої продукції; - частки реалізованої продукції в обсязі товарної продукції; - виробітку товарної продукції на одного працюючого.

Матеріали звітності для здійснення розрахунків додаються.

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

ТЕМА 7. АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА.

Завдання 1. Використовуючи дані фінансової звітності проаналізувати наявність, склад і динаміку зміни грошових активів підприємства у табличному вигляді. Висунути гіпотези щодо причин виявлених тенденцій та запропонувати напрямки покращення ситуації.

Завдання 2. На підставі даних фінансової звітності розрахувати мінімально потрібний залишок грошових коштів на кінець звітного і попереднього періодів. Зробити висновки за результатами аналізу.

Завдання 3. За даними фінансової звітності (Звіту про фінансовий стан та звіту про фінансові результати) виявити обсяги і структуру вхідного та вихідного грошових потоків підприємства (виконати у таблиці). Зробити висновки.

Матеріали звітності для здійснення розрахунків додаються.

ТЕМА 8. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ.

Завдання 1. Порівнюючи підсумки окремих груп активів і пасивів підприємства за даними фінансової звітності, подайте співвідношення між ними і зробіть висновки щодо ліквідності балансу.

Завдання 2. Оцініть поточну і перспективну ліквідність у абсолютних величинах на підставі результатів першого завдання.

Завдання 3. Визначте загальний коефіцієнт ліквідності і дайте комплексну оцінку ліквідності балансу за даними фінансової звітності.

Завдання 4. Розрахуйте відносні показники ліквідності: коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності, і зробіть висновки щодо ліквідності балансу.

Завдання 5. Перевірте умови втрати платоспроможності підприємства та, за умови втрати платоспроможності підприємства перевірте можливість її відновлення.

Матеріали звітності для здійснення розрахунків додаються.

ТЕМА 9. АНАЛІЗ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Завдання 1. Початкові інвестиції становлять 600 тис. грн. Прийнятний для підприємства максимальний строк окупності становить 4 роки. Підприємству запропоновано два проекти, грошові потоки за якими передбачаються в таких розмірах:

проект А 1-й рік – 90 тис. грн, 2-й рік – 140 тис. грн, 3-й рік – 170 тис. грн, 4-й рік – 220 тис. грн, 5-й рік – 240 тис. грн,

проект Б 1-й рік – 80 тис. грн, 2-й рік – 100 тис. грн, 3-й рік – 120 тис. грн, 4-й рік – 140 тис. грн, 5-й рік – 180 тис. грн.

Визначити, чи прийнятні для підприємства ці проекти, обчисливши їхні періоди окупності.

Завдання 2. Початкові інвестиції становлять 100 тис. грн. На наступні 4 роки передбачаються такі чисті доходи підприємства: 1-й рік – 10 тис. грн, 2-й рік – 12,5 тис. грн, 3-й рік – 15 тис. грн, 4-й рік – 17 тис. грн. Визначити середню ставку доходу.

Завдання 3. Початкові інвестиції становлять 110 тис. грн, дисконтна ставка проекту – 12 %. На наступні 3 роки передбачаються такі грошові потоки за цим проектом: 1-й рік – 50 тис. грн, 2-й рік – 60 тис. грн, 3-й рік – 70 тис. грн. Визначити доцільність упровадження проекту, застосовуючи метод чистої теперішньої вартості.

Завдання 4. Початкові інвестиції становлять 1 200 тис. грн, гранична ставка доходу – 12 %. На наступні 5 років передбачаються грошові потоки в розмірі 320 тис. грн. Визначити доцільність упровадження проекту, застосовуючи метод внутрішньої ставки доходу.

ТЕМА 10. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.

Завдання 1. На основі фінансової звітності проаналізувати фінансовий стан та імовірність банкрутства підприємства за допомогою коефіцієнтів Альтмана, Ліса, Сайфуліна, Таффлера у динаміці. Визначити відхилення інтегральних показників за досліджений період та від рекомендованих оптимальних значень. Порівняти результати. Розв'язок задачі оформити аналітичною таблицею. Зробити висновки.

Завдання 2. На основі фінансової звітності проаналізувати фінансовий стан та імовірність банкрутства підприємства за допомогою двофакторної моделі, універсальної дискримінантної

функції, коефіцієнтів Спрінгейта, Пареної та Долгалева у динаміці. Одержані результати порівняти. Визначити відхилення інтегральних показників за досліджений період, а також відхилення від рекомендованих оптимальних значень. Розв'язок задачі оформити аналітичною таблицею. Зробити висновки.

Завдання 3. За даними фінансової звітності оцінити фінансову стійкість підприємства за тривимірним показником типу фінансової стійкості на початок і на кінець періоду, зробити висновки та виявити шляхи удосконалення ситуації.

Матеріали звітності для здійснення розрахунків додаються.

ТЕМА 11. АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ ТА РИНКОВОЇ АКТИВНОСТІ.

Завдання 1. Оцінити фінансову стійкість підприємства у динаміці за методикою, яка базується на розподілі активів на фінансові і нефінансові. Зробити висновки за результатами аналізу.

Завдання 2. Визначити маржинальний дохід, точку беззбитковості та запас фінансової стійкості підприємства на початок і кінець періоду, зробити висновки та виявити основні причини змін. Розв'язок задачі оформити таблицею.

Завдання 3. Визначити клас підприємства за інтегральною бальною методикою Л. В. Донцової і Н. А. Нікіфорової на початок і кінець періоду, проаналізувати результати та зробити висновки.

Матеріали звітності для здійснення розрахунків додаються.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління.	1	1
2	Методичний інструментарій фінансового аналізу.	1	-
3	Види фінансового аналізу.	2	-
4	Інформаційна база фінансового аналізу.	2	-
5	Аналіз кількісних параметрів фінансового аналізу.	2	1
6	Аналіз якісних параметрів фінансового аналізу.	2	1
7	Аналіз грошових потоків підприємства.	2	-
8	Аналіз фінансових результатів діяльності суб'єкта ринкової економіки.	2	-
9	Аналіз інвестиційної діяльності.	2	1
10	Аналітичне забезпечення антикризового менеджменту.	2	1
11	Аналіз ділової та ринкової активності.	2	1
	Усього годин	20	6

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління.	1	-
2	Методичний інструментарій фінансового аналізу.	1	-
3	Види фінансового аналізу.	2	-
4	Інформаційна база фінансового аналізу.	2	-
5	Аналіз кількісних параметрів фінансового аналізу.	2	1
6	Аналіз якісних параметрів фінансового аналізу.	2	1
7	Аналіз грошових потоків підприємства.	2	1
8	Аналіз фінансових результатів діяльності суб'єкта ринкової економіки.	2	1
9	Аналіз інвестиційної діяльності.	2	-
10	Аналітичне забезпечення антикризового менеджменту.	2	-

11	Аналіз ділової та ринкової активності.	2	-
	Усього годин	20	4

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
	Усього годин		

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
	Усього годин		

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Місце і роль аналізу господарської діяльності в інформаційній системі управління.	6	10
2	Методичний інструментарій фінансового аналізу.	6	10
3	Види фінансового аналізу.	6	10
4	Інформаційна база фінансового аналізу.	6	10
5	Аналіз кількісних параметрів фінансового аналізу.	8	10
6	Аналіз якісних параметрів фінансового аналізу.	8	10
7	Аналіз грошових потоків підприємства.	11	10
8	Аналіз фінансових результатів діяльності суб'єкта ринкової економіки.	11	10
9	Аналіз інвестиційної діяльності.	11	10
10	Аналітичне забезпечення антикризового менеджменту.	11	10
11	Аналіз ділової та ринкової активності.	11	10
	Усього годин	80	110

11. Завдання для самостійної роботи

1. Предмет і завдання фінансового аналізу.
2. Сутність і напрями аналізу фінансового стану підприємства.
3. Види фінансового аналізу та його користувачі.
4. Метод фінансового аналізу.
5. Система інформаційного забезпечення фінансового аналізу.
6. Використання інформації фінансової звітності у фінансовому аналізі.
7. Концептуальні засади фінансового аналізу.
8. Інформаційна база фінансового аналізу.
9. Оцінка грошових потоків підприємства в стратегічному аналізі.
10. Характеристика активів і пасивів балансу.
11. Актив скороченого аналітичного балансу, його горизонтальний і вертикальний аналіз.
12. Пасив скороченого аналітичного балансу, його горизонтальний і вертикальний аналіз.
13. Класифікація видів активів і пасивів.
14. Аналіз необоротних активів.

15. Аналіз оборотних активів.
16. Аналіз співвідношення власного і позикового капіталу.
17. Сутність фінансової стійкості та напрями її аналізу.
18. Система відносних показників оцінювання фінансової стійкості підприємства.
19. Методика визначення типу фінансової стійкості підприємства.
20. Методика розрахунку і факторний аналіз порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості.
21. Економічний зміст категорій «ліквідність» і «платоспроможність».
22. Аналіз ліквідності балансу.
23. Система відносних показників оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства.
24. Оперативний аналіз платоспроможності.
25. Економічний зміст і класифікація грошових потоків.
26. Аналіз руху грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.
27. Напрями аналізу та система показників оцінювання грошових потоків
28. Завдання та інформаційне забезпечення аналізу ефективності використання капіталу
29. Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів за інформацією форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»
30. Факторний аналіз показників фінансових результатів
31. Аналіз оборотності оборотних активів
32. Аналіз рентабельності діяльності підприємства за системою показників
33. Факторний аналіз показників рентабельності
34. Сутність кредитоспроможності та нормативно-методичне забезпечення її оцінювання
35. Вимоги до кредитної документації (справи) боржника
36. Порядок оцінювання фінансового стану боржника – юридичної особи
37. Загальні вимоги до оцінювання ризиків невиконання зобов'язань боржником – юридичною особою.
38. Оцінювання виробничого левериджу
39. Оцінювання фінансового левериджу
40. Економічний зміст і факторний аналіз ефекту фінансового важеля.
41. Сутність і напрями аналізу ділової активності підприємства
42. Комплексне оцінювання ділової активності підприємства за системою показників оборотності
43. Аналіз стійкості економічного зростання
44. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості
45. Аналіз ринкової активності підприємства
46. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства.
47. Сутність, етапи та методи прогнозування фінансового стану
48. Формування прогнозової фінансової звітності
49. Багатофакторні моделі діагностики ймовірності банкрутства.
50. Сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства
51. Методи стратегічного аналізу фінансових ризиків
52. Напрями зменшення фінансового ризику.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (екзамену)

1. Сутність і напрями аналізу фінансового стану підприємства.
2. Види фінансового аналізу та його користувачі.
3. Метод фінансового аналізу.
4. Система інформаційного забезпечення фінансового аналізу.
5. Використання інформації фінансової звітності у фінансовому аналізі.
6. Інформаційна база фінансового аналізу.
7. Оцінка грошових потоків підприємства в стратегічному аналізі.
8. Характеристика активів і пасивів балансу.
9. Актив скороченого аналітичного балансу, його горизонтальний і вертикальний аналіз.
10. Пасив скороченого аналітичного балансу, його горизонтальний і вертикальний аналіз.
11. Класифікація видів активів і пасивів.
12. Аналіз необоротних активів.
13. Аналіз оборотних активів.

14. Аналіз співвідношення власного і позикового капіталу.
15. Сутність фінансової стійкості та напрями її аналізу.
16. Система відносних показників оцінювання фінансової стійкості підприємства.
17. Методика визначення типу фінансової стійкості підприємства.
18. Методика розрахунку і факторний аналіз порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості.
19. Економічний зміст категорій «ліквідність» і «платоспроможність».
20. Аналіз ліквідності балансу.
21. Система відносних показників оцінювання ліквідності та платоспроможності підприємства.
22. Оперативний аналіз платоспроможності.
23. Економічний зміст і класифікація грошових потоків.
24. Аналіз руху грошових коштів у результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності.
25. Напрями аналізу та система показників оцінювання грошових потоків
26. Завдання та інформаційне забезпечення аналізу ефективності використання капіталу
27. Аналіз формування доходів, витрат і фінансових результатів за інформацією форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»
28. Факторний аналіз показників фінансових результатів
29. Аналіз оборотності оборотних активів
30. Аналіз рентабельності діяльності підприємства за системою показників
31. Факторний аналіз показників рентабельності
32. Сутність кредитоспроможності та нормативно-методичне забезпечення її оцінювання
33. Вимоги до кредитної документації (справи) боржника
34. Порядок оцінювання фінансового стану боржника – юридичної особи
35. Загальні вимоги до оцінювання ризиків невиконання зобов'язань боржником – юридичною особою.
36. Оцінювання виробничого левериджу
37. Оцінювання фінансового левериджу
38. Економічний зміст і факторний аналіз ефекту фінансового важеля.
39. Сутність і напрями аналізу ділової активності підприємства
40. Комплексне оцінювання ділової активності підприємства за системою показників оборотності
41. Аналіз стійкості економічного зростання
42. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості
43. Аналіз ринкової активності підприємства
44. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства.
45. Сутність, етапи та методи прогнозування фінансового стану
46. Формування прогнозової фінансової звітності
47. Багатофакторні моделі діагностики ймовірності банкрутства.
48. Сутність і класифікація фінансових ризиків підприємства
49. Методи стратегічного аналізу фінансових ризиків
50. Напрями зменшення фінансового ризику.

13. Методи навчання

1. Методи навчання на лекціях: вербальний метод (лекція, дискусія тощо); методи візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, анотування тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

2. Методи навчання на практичних заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); практичний метод (метод візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій та інші); дослідницький метод, пошуковий метод (робота з навчально-методичною літературою: рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); метод проблемного виконання, репродуктивний метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансовий аналіз: практикум» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: *усного та письмового опитування, фронтального опитування, доповідей, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних завдань тощо.*

- для модульного контролю у вигляді: *письмової відповіді (теоретичні питання, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).*

- для підсумкового контролю у вигляді *екзамену у формі письмової відповіді (теоретичні питання, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач тощо).*

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз: практикум» є підсумковий контроль – екзамен.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного, модульного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Фінансовий аналіз: практикум» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Ділова гра, практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Модульний контроль

Навчальна дисципліна «Фінансовий аналіз: практикум» передбачає виконання двох модульних контрольних робіт. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз: практикум» оцінюється в **10 балів**. Максимальна сумарна кількість балів за модульний контроль складає **20 балів**.

Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового контролю у разі набрання ним за результатами поточного та модульного контролю не менше **20 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння (змістового модуля) навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за екзамен з навчальної дисципліни «Фінансовий аналіз: практикум» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проєкту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Самостійна робота			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		T11		
2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10					Модульний контроль 2 - 10								

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Фінансовий аналіз: практикум» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;

- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- варіанти завдань для тестування здобувачів вищої освіти;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Аналіз господарської діяльності: Навч. посіб. / О.О. Адлер, О. Й. Лесько; Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця: ВНТУ, 2019. 114 с.
2. Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності: Підручник / Г.І. Кіндрацька, А.Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с
3. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / М.Р.Лучко, С.М.Жукевич, А.І. Фаріон–Тернопіль:, ТНЕУ, – 2016 – 304с. Режим доступу: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/19240/1/Fin%20analiz%20Verstka.pdf>
4. Чередніченко Ю. В. Боргова стійкість державних фінансів: моногр. / М.М. Єрмошенко, Т.І. Єфіменко, С.А. Єрохін, В.Р. Костюк, Ю.В. Чередніченко та ін. – К.: ДННУ «Академія фінансового управління», 2014. – 712 с.
5. Чередніченко Ю. В. Фінансовий менеджмент: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни// Колектив авторів/ Антонова О.М., Штань М.В., Неговська Ю.М., Сугак Т.М., Чередніченко Ю.В., Браславець О. Ю., Нам В.Г. – К.: – Національна академія управління, 2019. – 162 с.

Допоміжна

1. Аналіз господарської діяльності : [навч. посіб.] / Шевчук В. О., Кононєвалова О. В., Пантелеєв В. П.; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту Держкомстату України. – К. : ДП «Ін форм.-аналіт. агентство», 2011. – 399 с.
2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : [навч. посіб.] / О. Я. Базилінська ; 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 328 с.
3. Болюх М. А. Економічний аналіз : [навч. посіб.] / Болюх М. А., Бурчевський В. З., Горбаток М. І. ; за ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаєченка. – К. : КНЕУ, 2001. – 540 с.
4. Васюренко О. В. Економічний аналіз діяльності комерційних банків : [навч. посіб.] / О. В. Васюренко, К. О. Волохата. – К. : Знання, 2006. – 463 с.
5. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз : [підручник] / Кіндрацька Г. І., Білик М. С., Загородній А. Г. ; 3-тє вид., переробл. і доп. – К. : Знання, 2008. – 487 с.
6. Ковбасюк М. Р. Економічний аналіз діяльності комерційних банків і підприємств : [навч. посіб.] / М. Р. Ковбасюк. – К. : Видавничий дім «Скарби», 2001. – 336 с.
7. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності / О. Кононенко. – Харків : Фактор, 2008. – 208 с.
8. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : [навч. посіб.] / М. Я. Коробов. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2000. – 378 с.
9. Крамаренко Г. О. Фінансовий аналіз і прогнозування / Г. О. Крамаренко. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 224 с.
10. Стратегічний аналіз : Практикум : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Олеся Леонтіївна Тоцька. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. – 180 с. – (Посібники та підручники ВНУ імені Лесі Українки)
11. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Т98 Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. – Полтава : ПДАА, 2016. – 430 с.
12. Фінансовий аналіз та звітність. Практикум / Б. Є. Грабовецький, І. В. Шварц – Вінниця: ВНТУ, 2016. - 99 с.

20. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

Органи державного управління і національні інститути

Офіційна сторінка Президента України www.president.gov.ua

Урядовий портал Кабінету Міністрів України www.kmu.gov.ua

Національний банк України www.bank.gov.ua

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
www.me.gov.ua

Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua

Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків
«Держзовнішінформ» www.ukrdzi.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського www.nbuv.gov.ua

Національна парламентська бібліотека www.alpha.rada.kiev.ua

Електронна бібліотека Львівської комерційної академії www.dev.lac.lviv.ua/lib

Наукова бібліотека імені Максимовича www.lib-gw.univ.kiev.ua

Дніпропетровська обласна наукова бібліотека www.libr.dp.ua

Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва
www.library.vinnitsa.com

Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаника www.lsl.lviv.ua

Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького www.ognb.odessa.ua

Велика економічна бібліотека www.economics.com.ua

Електронна бібліотека www.lib.com.ua

Органи статистики

Державна служба статистики України www.ukrstat.gov.ua

U.S. Department of the Treasury www.ustreas.gov

Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds www.publicdebt.treas.gov

U.S. Bureau of Economic Analysis www.bea.doc.gov

U.S. Department of Commerce www.doc.gov

National Bureau of Economic Research www.nber.org

Investment Company Institute www.ici.org

Joint Economic Committee www.house.gov

Statistics Canada www.statcan.ca

U.K. Office of National Statistics www.ons.gov.uk

Japan Economic Planning Agency www.epa.go.jp

German Federal Statistical Office www.statistik-bund.de

German Finance Ministry www.bundesfinanzministerium.de

German Federal Economics Office www.bawi.de